

Uredništvo in uprava: Murska Sobota, Koledvorska ul. — Čekovni račun: Narodna banka Murska Sobota 641.906.030 —
Naročnina Celoletna din 100 — polletna din 50. — četrtletna din 25. —

Štev. 14 — Leto II.

Murska Sobota, 6. aprila 1950

Cena 2 din

MISKO KRANJEC:

PO VOLITVAH

V neki vasi v soboškem okraju je prišla stara ženica zgodaj zjutraj na volišče in vprašala: Kje je Titova skrinjica? Ko so ji pokazali, je v njo spustila svojo kroglico in odšla. — V Dolnji Bistrici je popoldne prišla na volišče prav tako starejša ženica, opravila svojo dolžnost, odhajajoč pa je zunanjo povedala ljudem: »Zdaj sem jim pokazala! Naj jo imajo v črni, ker mi niso dali lonca! — V naši preljubi Veliki Polani je mlada ženica — edina je od hiše šla volit, da jim ne bi kdo kaj očital, medtem ko so drugi leno čepeli domal — previdno spuščala kroglico po deski, da ja ne bi zaropotala! Ko je odšla, je nekdo od komisije — bil je pač hudoben! — stopil pred žrelo skrinjice pa vzkliknil: »Obsedela je na deski kakor bolha na vratu!« In res je kroglica zaradi hinavske previdnosti volivke obsedela na »odskočni« deski. Poklicali so žensko nazaj in ji pokazali kroglico, rekoč: »Moraš jo do kraja suniti!« Prebledela je ženica pa za božjo voljo prosi, če sme kroglico spustiti v prvo skrinjico. Komisija je komaj preprečila to dejanje in odvrgla: »Kar tja z njo, kamor si jo namenila. Mi bomo tudi brez tebe zmagali. Poklicali smo te nazaj, da samega maršala Tita, češ da so volitve boš vedela, kaj in koga si volila.«

V Gančanih so se sklicevali na besede svobodne in torej oni lahko ostanejo doma. Malo boljše so bili samo naši cigani, ki so na primer v Zankovcih najprej igrali budnico, nato pa pometali kroglice v črno skrinjico, ker da jim ne damo krušnih kart.

S tem je zajeto vse naše Prekmurje in tudi ves njegov značaj, njihov odnos do države in do socializma: tam nekje živi ženica, ki sicer Tita ni nikoli videla in ga verjetno ne bo, živi najbrže v težavah kakor večina ljudi, gotovo nima loncev. Ne dobiva sladkornja in še mnogih stvari. Toda ima globoko vero v Tita, v njegovo vodstvo države in v njegovo skrb za ljudi. Ne kandidat, ne vse drugo ji ni mar, tudi pomanjkanje ne, toda ona veruje v Tita. Pri teh volitvah ni bila sama. Nekaj desetstotov Prekmurcev je storilo prav tako, tako je storilo nekaj milijonov volivcev po vsej državi.

Našli pa so se seveda v Prekmurju ljudje, ki so zaradi »lonca« ali drugih stvari metali kroglice v črno skrinjico, ali pa kakor v Gančanih. Beltinčih in še nekaterih vaseh ostali doma, ker jim je baje sam maršal Tito povedal — in prav njim! — da so volitve svobodne, kar po prekmurško pomeni, da ni treba iti volit. Prestavljeno pa vse to na naš ljudski, slovenski jezik, pomeni: ti ljudje se ne morejo sprijazniti ne z državo ne z ljudsko oblastjo, še manj s socializmom. Pripravljeno so vse izdati.

No, kljub vsemu je Prekmurje pri teh volitvah pokazalo ne samo lep uspeh in napredek, temveč tudi že globoko zavest pripadnosti tej državi in vsemu, kar se v njej dogaja. Ob pol osmih so v ženavljah končali volitve: volili so stoddostno. V prvih popoldanskih urah je petinšestdeset krajev v soboškem okraju že bilo doseglo prav tak uspeh sto odstotkov. Z izjemo Murskih Črncev so vsi ti kraji na Goriškem. Posebej je treba omeniti, da so stoddostno volili skoraj vsi kraji ob naši meji, od Pinc pri Dolnji Lendavi, mimo Prosenjakovec, mimo Hodoša, Kramarovec do Cankove.

V nasprotju s tako visoko zavestjo krajev ob naši meji in večine krajev na Goriškem, se naš ravninski del nahaja v težki krizi, če smem tako reči. Nekeč so bili prav ti kraji zavednejši in naprednejši, danes pa se zdi, kakor da si tu hočejo priborovati vodstvo sovražniki države, sovražniki socializma, izdajalci, švercarji in razni »čuvvarji časti Prekmurja«. Treba si je biti na jasnem: tu se je razpasla mržnja do države in ne gre za nikake lonce, kakor je to hotela povedati ženica iz Bistrice. Ne lonci, ne sladkor, ne obleka, mržnja do države, pripravljenost k izdajstvu je vzrok njihovega početju. V teh krajih so nekateri ljudje zdrknili tako globoko, da pustijo švercarjem, da branijo čast Prekmurja, da branijo koristi delovnega ljudstva. Ne, čast Prekmurja se ne rešuje tako, da dvigneš odstotek tistih, ki ne gredo na volitve ali pa mečejo kroglice v črno skrinjico, pa tako mislijo na izdajstvo. Čast Prekmurje je reševalo na desetline naših vasi, ki so stoddostno volile, čast Prekmurja so reševali taki naši preprosti ljudje, kot je tista ženica, ki je vprašala za Titovo skrinjico. — In koristi Prekmurja ne bodo rešili razni švercarji, spekulanti in saboterji, koristi Prekmurja se bodo reševale in tudi rešile v sklopu vse države, v okviru graditve socializma. Samo tu bosta prekmurski človek in prekmurska zemlja našla svoje odrešenje, v tej državi, v socializmu, in ne nekje onstran meje, v kapitalizmu, pod meščansko oblastjo. V tem pogledu morajo naši napredni ljudje trdno stati in vzdržati kljub raznim težkočam, in nikdar kloniti pred prišepetanci, bujkači, izdajalci. Mi imamo mnogo, mnogo naprednih, pošte-

nih, zavednih ljudi v Prekmurju. To se je pokazalo pri teh volitvah. Zakaj ne bi ta ogromna večina pritisnila izdajalske pešice in je tudi strla? Zakaj se že ne bi vendar enkrat ostro potegnila meja v slednji vasi med poštenimi in nepoštenimi ljudmi? Zakaj se ne bi postavila meja med tisto večino, ki veruje v to državo in ve, da ji bo tu prišlo odrešenje, ter med onimi, ki so kadarkoli voljni prodati človeka i državo za svoje koristi?

Mnogo sem hodil po prekmurskih vaseh. Z veseljem moram priznati, da so naši ljudje v ogromni večini napravili v teh skopih petih letih po osvobojenju lep razvoj. Pogosto sem se moral čuditi ne navadno pametnim razgovorom na sestankih, priznati njihovo kritiko k mnogim stvarim kot umestno in tudi koristno. Vse to mi je pravilo, da naši ljudje ne samo živo spremljajo ves razvoj, temveč, da mu tudi sledijo. Našel sem v prekmurskih hišah knjige in časnike v takih

množinah, kakor si človek tega nekoč skoraj da ne bi mogel predstavljati. Prehod iz starega v popolnoma novo, kar povzroča spremljajo razne včasih tudi Toda danes prav nič ne dvomim, da bo težke dajatve, res prinaša mnogo težav. naš prekmurški človek prebrel ves ta prevrat, ki se dogaja v njem in pomlajen, z veliko vero, z veliko zavestjo in pripravljenostjo stopil v novi svet in ga pomagal graditi po svojih močeh. Te volitve posebej mi to moje prepričanje samo potrjujejo. Ne naš prekmurški človek ne bo običjal ob cesti, temveč pojde naprej in bo tudi dosegel svoj cilj. In to ne tisti, ki je na dan volitev doma občepel, ali pa našel črno skrinjico, temveč oni, ki je prvi prišel na volišče in dal svojo kroglico za zmago socializma.

Na tej osnovi je treba zdaj delati s tem človekom dalje in mu posvetiti vso pozornost, da ne bo prepuščen samemu sebi in naključju.

POROČILO zvezne volivne komisije o končnih rezultatih volitev v Ljudsko skupščino FLRJ

Zvezna volivna komisija je sprejela in pregledala vse volivne dokumente okrajnih volivnih komisij in volivnih komisij ljudskih republik ter avtonomnih enot in je dokončno ugotovila rezultate volitev ljudskih poslancev za Zvezni svet in Svet narodov Ljudske skupščine FLRJ z dne 26. marca 1950.

Volivni rezultat dajejo naslednje slike:

ŠTEVILO VPISANIH VOLIVCEV

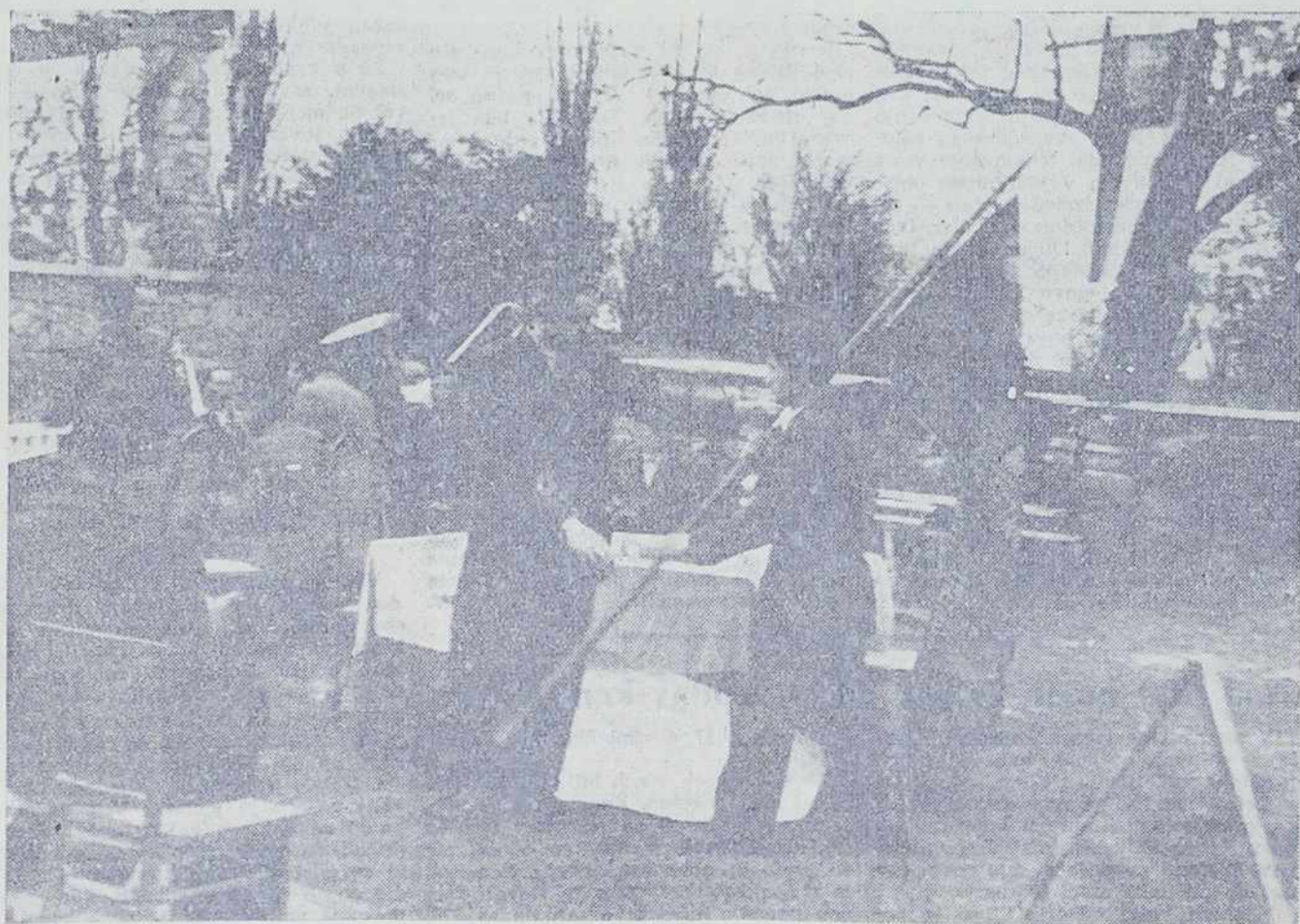
Ljudska republika	moških	žena	skupaj
Srbija (brez avtonomnih enot)	1.303.499	1.434.634	2.738.133
Avtonomna pokrajina Vojvodina	511.506	579.357	1.090.863
Avtonomna Kosovsko-metohijska Oblast	192.669	195.655	388.324
Srbija skupaj	2.007.674	2.209.646	4.217.320
Hrvatska	1.117.408	1.331.479	2.448.887
Slovenija	427.182	500.434	927.616
Bosna in Hercegovina	637.964	744.400	1.382.469
Makedonija	329.600	333.723	663.323
Črna gora	97.004	119.012	216.016
Skupaj v FLRJ	4.616.912	5.239.599	9.856.511

ZVEZNI SVET

Ljudska republika	Skupno volilo		Za kandidate		V stranki	
	Število	%	Število	%	Število	%
Srbija skupaj	3.870.493	91,78	3.513.261	90,77	357.232	9,23
Hrvatska	2.231.367	91,12	2.096.698	93,96	134.669	6,04
Slovenija	840.530	90,61	776.558	92,39	63.972	7,61
Bosna in Hercegovina	1.256.556	90,89	1.231.952	98,04	24.604	1,96
Makedonija	648.079	97,82	618.068	95,25	30.011	4,75
Črna gora	213.955	98,64	213.302	99,69	653	0,31
Skupaj v FLRJ	9.061.780	91,94	8.449.839	93,25	611.941	6,75

SVET NARODOV

Ljudska republika	Skupno volilo	Za kandidate	V stranki	
Število	%	Število	%	
Srbija skupaj	3.870.814	91,78	3.518.924	90,91
Hrvatska	2.231.459	91,12	2.103.556	94,27
Slovenija	840.461	90,60	778.619	92,64
Bosna in Hercegovina	1.256.555	90,89	1.231.337	97,99
Makedonija	648.026	97,83	617.917	95,22
Črna gora	213.955	98,64	213.324	99,71
Skupaj v FLRJ	9.062.170	91,94	8.463.677	93,40

Predaja prehodne zastave GO ZSS in Ministrstva za kmetijstvo pri vladi LRS delovnemu kolektivu državnega posestva Jeruzalem. Poleg zastave je kolektiv prejel tudi diplomu in nagrado v znesku 30.000 dinarjev

FOSEJMO VSAKO PED ZEMLJE

»Zasejati je treba vsako ped naše zemlje in ne samo zasejati, temveč tudi paziti, kako bo raslo in rodilo. Na drugi strani je pa potrebna tudi evidenca o setvi.«

(Maršal Tito na predvolivnem zborovanju v Drvaru)

Setev v murskosoboškem okraju je že v polnem teku. Delovni kmetje prekmurskih vasi se zavedajo, da je potrebno zagotoviti našemu industrijskemu in mestnemu prebivalstvu prehrano, industriji surovine, izvozu pa tiste količine pridelkov, ki jih lahko pridelamo in pogrešamo doma. Da bo obdelana in posejana vsa zemlja, pa ni samo interes kmeta, temveč tudi vasi: množičnih organizacij, krajevnega odbora, kmetijske zadruga itd. Vsi ti so poklicani, da nudijo pomoč pri setvi. Dosedanje delo krajevnih odborov, množičnih organizacij, kmetijskih združenj na vasi dokazuje, da se niso v dovoljni meri zavedali te važne naloge.

Plane pomladanske setve in potrebna navodila so krajevni ljudski odbori prejeli v začetku marca. Plan industrijskih rastlin pa že v mesecu februarju. Razbitje plana pomladanske setve na posamezne kmetovalce je bila velika in odgovorna naloga krajevnega odbora in masovnih organizacij. Te važne in odgovorne naloge so krajevni odbori niso pravilno in pravočasno lotili. Res je, da pomoč, ki jo je nudil OLO, ni bila zadostna, toda tudi sami se niso zavedali važnosti te naloge. Posebno je potrebno poudariti, da so naše frontne organizacije premalo sodelovale in nudile pomoči pri razbitju plana. Tam, kjer so krajevni odbori pravilno pristopili k delu in kjer so pomagale tudi ostale množične organizacije, je plan pomladanske setve pravilno razbit. Brez dvoma je, da je plan pomladanske setve samo tam pravilno razbit, kjer se je plan obravnaval na masovnih sestankih, ne pa da so plan na suh administrativni način razbili v pisarni KLO-ja.

Dobro so razbili plane KLO-ji: Cepinci, Dolji, Prosenjakovci, Gradišče, Martjanji, Norsinci. Primer administrativnega razbijanja plana pa je v KLO-ju Gančani, Bakovci in pa MLO Murska Sobota, kjer je zelo slaba evidenca nad ornimi površinami in seveda tudi plana ni mogoče razbiti pravilno.

Plan pomladanske setve pa še sploh ni razbit v KLO-ju Zenkovci in Kančevci, opiramo ga razbijajo šele sedaj. Kako si sedaj člani krajevnega odbora zamišljajo, izpolnitev plana setve, če ga še razbili niso, je drugo vprašanje. Za primer lahko vzamemo samo KLO Kančevci, kjer se pač izgovarjajo, da je preveč dela in plana zato niso mogli razbiti; če pa na drugi strani pogledamo, ali je res preveč dela, pa dobimo čisto drugo sliko. Predsednik KLO-ja, ki je bil službeno klican v Mursko Soboto, je napisal pred svojim odhodom evidenciariju akt o delu, katerega naj opravi v teku dneva. V tem »Nalogo o delu« mu naroča, da naj po možnosti sešteje in naredi rekapitulacijo za mleko, če pa pride kakšna mlada v pisarno KLO-ja, naj jo »pogosti z vsemi sredstvi«. Seveda je spodaj podpis predsednika KLO-ja in pa pečat. To je zgovoren dokaz o »delu« KLO-ja v Kančevcih.

Nekateri KLO-ji še prav tako niso obvestili kmete o njihovem planu setve. Vsa ta dejstva dokazujejo, da se nekateri KLO-ji ne zavedajo, da so odgovorni za pravilno in pravočasno izvedbo setve. Ker plan jesenske setve v celoti ni bil izpolnjen, je bil zato na ta račun povzihan plan pomladanske setve, kakor tudi na račun zatajenih površin. Večina krajevnih odborov je zato stala pred problemom, kako razbiti plan pomladanske setve, ko je večji, kakor pa imajo v evidenci prazne orne zemlje, to je pripravljene za pomladansko setev. Večina KLO-jev je stala na stališču, da je plan previsok in da ga sploh ni mogoče razbiti. Krajevni odbori, ki so se pa zavedali, da plan mora biti razbit in tudi izvršen, so pristopili temeljito k delu. Premerili so zemljo in se prepričali, da je več orne zemlje, kakor pa je imajo v evidenci. Primer Sebeborca, kjer so našli okrog 60 ha orne zemlje, ni osamljen. Precej zemlje

so »našli« tudi v KLO-ju Norsinci, Puncinci, Salamenci itd. Seveda plana pomladanske setve sedaj ni bilo težko razbiti in doseči, temveč so ga celo preseglji Niso pa mogli doseči plana KLO-ji: Gančani, Gor. Lendava, Križevci in Pertoča, kjer tudi niso ničesar naredili, da bi se prepričali, ali res nimajo »pozabljenih« površin. Vse tiste KLO-je, ki dosedaj še niso pristopili k odkrivanju zatajenih površin, čaka še veliko delo, katerega bodo morali izvršiti čimprej, to je poiskati »pozabljene« površine, kajti plan mora biti stoddostno izpolnjen. Ravno razbitje plana pomladanske setve je bila prva večja preizkušnja novih KLO-jev in je tudi merilo njihovega dela.

Maršal Tito v svojem predvolivnem govoru v Drvaru ni zastoj poudaril, da je potrebna tudi evidenca o setvi. Ravno evidenca je osnova za vse naše delo. Teža se pa krajevni odbori v večini še vse premalo zavedajo. Po poročilih, s katerimi razpolaga poverjenost za kmetijstvo OLO-ja, je do sedaj posejano okrog 40% ovsu v okraju in to vsi sektorji, krompirja pa nič. Toda to nikakor ne drži, kajti oves je posejan že skoraj 100%, a krompir že do 20%. Pri poročanju o poteku setve je pohvaliti KLO-je Gor. Lendava, Dolji in Kuzma, ki redno poročajo. Na

Praksa pri oranju

vsak način bodo krajevni odbori morali zboljšati poročanje. Slabo poroča tudi zdravniški sektor. Precej boljše poročajo državne ekonomije in pa državno posestvo.

Setev je brez dvoma samo tedaj uspešna, če je na razpolago zadostna količina semena. V glavnem se lahko reče, da je potrebno seme razen krompirja preskrbljeno. Ovsu je bila zadostna količina na razpolago. Ravno tako ne bo problema pri koruzi. Od industrijskih rastlin je zadostna količina sladkorne pese kakor tudi sončnic. Ravno tako je na razpolago zadostna količina semena za krmino peso. Največja težava pa je s krompirjem, katerega marsikje primanjkuje za seme. Tu pa so poklicani krajevni odbori, kmetijske zadruga in množične organizacije, da poiščejo vse možne vire, da preskrbijo — seveda proti vrnitvi — potreben krompir kmetovalcem, ki ga nimajo za saditi.

Pri pomladanski setvi pa ne smemo pozabiti vprašanja ogroženih površin. Skoraj v vsaki vasi se nahajajo take površine, čeravno KLO-ji trdijo, da jih ni. Potrebno jih je poiskati in se pobrihati, da bo res vsak kosček zemlje posejan. Tu so poklicane ravno frontne in ostale množične organizacije, da prisločijo v pomoč in pomagajo obdelati in posejati take površine. K temu so že zelo dobro pristopili v KLO-ju Krog, kjer so vse take površine poiskali in se krajevni odbor kakor kmetijska zadruga zanima, da bodo te površine tudi pravočasno zasejane.

350.000 otrok bo letos brezplačno letovalo

Letos bo letovalo brezplačno ob našem morju in v planinskih krajih preko 350.000 otrok iz različnih krajev države. Leta 1946 jih je preživelo letne počitnice na državne stroške 34.000, v naslednjem letu se je to število povečalo na preko 86.000, v letu 1948 pa na preko 120.000. Poudariti je treba, da je v letu 1939 letovalo v naši državi le 5000 otrok in še to v glavnem s pomočjo Počitniške zveze, ki je vse leto pobirala v ta namen od otrok članarino in prispevke.

Poleg stalnih otroških letovišč in okrevališč, ki jih je danes v državi okrog 600, so predvidene letos nove oblike letovanja kot taborjenje pionirjev, številne ekskurzije in pionirski pohodi. CK Ljudske mladine Jugoslavije je v sodelovanju s Komitejem za fizkulturo že predvidel posamezne planinske in druge kletnične kraje za postavitve taborišč. Taborjenje bo koristilo predvsem šolskim otrokom, pa tudi študentski in delavski mladini. Solske organizacije bodo organizirale skupno z množičnimi organizacijami večdnevne ekskurzije učencev v zgodovinsko pomembne kraje. V bližini mest in industrijskih centrov bodo uređili za otroke večje število izletniških točk in kopalniš. Na letne počitnice bodo šli tudi otroci iz kmetijskih delovnih združenj.

AFZ, ki je lani veliko pomagala otroškim letoviščem, je letos prevzela nalogo, da bo osnovala pri vsakem stalnem otroškem letovišču ekonomijo in jo obdelala, da bo imelo letovišče stalno svežo povrtnino, ki bo služila kot dopolnilna preskrba v prehrani. Razen tega bodo organizacije AFZ v vseh krajih, od hoder bodo šli otroci na počitnice, ustanovile komisije, ki bodo skrbele, da se bodo otroci pošiljali ob sodelovanju zdravnikov v klimatične kraje ali zdravilišča, ki jim ustrezajo.

Obljuba dijakov soboške gimnazije:

„Še hočemo biti med prvimi“

Na naših šolah se vzgajajo mladi ljudje s širokimi obzorji, svobodni, najzvestejši prijatelji delavcev in kmetov. Ljudje, ki bodo stali na čelu velikih idej naših narodov, naše bratske skupnosti. Pod njihovim vodstvom se bo dvignilo nad zemljo še na stotine Litostrojev, stotine mostov, prog in cest, pod njihovim vodstvom bodo traktorji globoko zorali naša polja. Ti ljudje postanejo vzgojitelji našega mladega rodu. Težke so te naloge, a oni jih bodo dosledno izvršili, ker je vera v zmago neomajna, ker so preda, ni naši, v borbah prekaljeni Partiji.

Mladina šol skupno z vsem ljudstvom odgovarja lažem Informbiroja in lažem zapada s čim boljšim učenim rezultatom in vsestranskim delom. To dokazuje tudi visoka domovinska zavest dijakov soboške gimnazije. Iz te šole bodo izšli res pravi ljudje, predani borci za komunistični družbeni red. Sam učni uspeh nam o tem govori ob koncu prvega polletja, kajti bilo je 78,1% pozitivnih. Ob polletju organizacija LM ni dosegla tako visokega učnega rezultata po osvoboditvi kakor letos. Vodstvo je znalo pravilno prikazati učenje kot politično nalogo. Veselimo se uspeha in zato smo dobili tudi prehodno zastavico Mariborske oblasti, so dejali. „Hočemo biti še med prvimi, kajti kot nagrado smo dobili tudi radioaparatus in dve žogi.“ Zelijo biti med prvimi, mislim, da bodo to tudi storili. Vendar učenje ne obsega celotnega dela organizacije. Studirajo osnovne teze iz marksističnoleninistične literature, probleme naše socialistične graditve. Preštudirali so članek M. Popoviča: O ekonomskih odnosih med socialističnimi državami. Tu so podrobno spoznali področje SZ in diskutirali o sedanjih „akcijah“. Informbiroja proti naši državi. Zivahna diskusija se je razvijala. Preštudirali so tudi „Program KPJ“. Najzivahnejša diskusija je bila o akcijskem delu, o nalogah naše graditve. Res, veselje je bilo pri teh sestankih. Sedaj študirajo članke tov. Kardelja: O ljudski demokraciji v Jugoslaviji. Danes jim je razumljivo, kako pojmujejo „vzhodni marksisti“ ljudsko demokracijo in kako jo v resnici pojmujejo mi. Tudi marksistični krožek obstoja, na katerem je povprečna udeležba 30 dijakov. Tu študirajo po izbiri o kapitalu, socialističnem združevanju, članke višjih državnih in partijskih voditeljev. Dijaški sodelujejo tudi na kulturnoprosvetnem polju. Na vsak državni in kulturni praznik se pripravljajo s programom. Razen recitatorske skupine in pevskega zbora često opazimo tudi plesno skupino. Tudi dramska skupina je 31. decembra prikazala igro „Dedek mraz“ za naše pionirje. Res, veselje je ob takih proslavah. Vključeni so v DKUD „Cvetko Stefan“ in se bodo udeležili tekmovanja srednješkolskih KUD naše oblasti, ki se bo vršilo v tem mesecu. Literarni krožek ima tedensko sestanke. Njegovo delo je še šibko, vendar udeležba kaže, da bo

imel lepe uspehe. „Okrog 30 nas je, pravijo člani krožka. Kritika pri njih je precej ostra, kritizirajo lastne „izpovede“ in spoznavajo klasična dela ter dela naših domačih ustvarjalcev. Teh 30 ljudi želi obiskati rojstni kraj Stan-ka Vraza, Miklošiča in prekmurskega pisatelja Miška Kranjca. Res, hočejo spoznati literarna dela velikih ustvarjalcev, ki so dali prostora v svojih knjigah tudi preprostim ljudem, kmetom, delavcem, vojakom.

Velik uspeh zanje prirodoslovni krožek, ki je imel že 26 predavanj s področja fizike, kemije in prirodopisa. Udeležba je 50 dijakov, ki z zanimanjem sledijo predavanjem in poskusom. Tako so se mladi prirodoslovci vživel v delo. Eni bi se radi več bavili s kemijo in res je bila ustanovljena kemijska skupina, druge je zanimal mikroskop — ti pa tvorijo drugo skupino. Tudi videli bi radi mnogo. Do danes so si ogledali Vetserum, zbiralnico mleka v Murski Soboti. Zanimali jih je, kako predelujejo mleko in na kak način. Tudi državno posestvo v Rakitanu so si ogledali. Radi bi videli še več. V Ormožu si želijo ogledati gojišče zdravih rastlin. „Ze precej zanjajo pridobiti,“ mi je dejal prijatelj. Pridni so, sami predavajo in pripravljajo poskuse. Tudi radioamaterski krožek obstoja. O radioaparatu se po-

govarjajo in o njegovih delih. Teh je zopet čez 20. Vsi so vključeni v delo, vsak hoče sodelovati. 30 članov LM pomaga pionirjem, vedno so jim v pomoč. Učijo jih, kako je treba delati in ljubiti svojo domovino. Pionirji jih imajo radi.

Vsi delajo, pevci imajo dvakrat tedensko vaje. Petnajst šahistov ima mesečno turnirje. Folkloristi tedensko plešejo ob igranju klavirja.

Fizkulturno delo je res nekoliko zamrlo. Igralo edino nogometne tekme med razredi in se pripravljajo za cross ter tekmovanje za fizkulturno značko. Zeleni so ustanovili srednješkolsko telovadno društvo; ker pa je mesto bilo proti, so se vključili v mestno in danes pravijo, da je mestno TD v „penzijah“. Žalostna je ta ugotovitev, toda dejstva so dejstva. V novem šolskem letu pa bodo ustanovili lastno TD, tako sem slišal. Vsak dan jih vidim, da delajo pri graditvi nove gimnazije. Prispevajo so že nad 15.000 delovnih ur. Lepa šola bo to. 27. aprila 1950 bo otvoritev, veselijo se že. Učili se bodo v svetlih, higienskih prostorih. Zeli bodo še lepše uspehe. Dopolnjevali bodo svoje znanje. Še hočejo biti med prvimi. V brigado se jih je prijavilo že nad 100. Pomagali bodo graditi Novi Beograd, prestolico naše močne socialistične države. Cavni

Skozi volivno rešeto „Aktivistu“ Orbanu je spodletelo

Naša madžarska manjšina v vseh predelih našega okraja se strinja z današnjo državno ureditvijo. Večina izpolnjuje obveznosti do države. Med njimi so pa tudi taki kot na primer Orban Geza iz Hodoša. Orban je premožen kmet, spada v IV. gospodarsko skupino. Ne izpolnjuje pa svojih obveznosti do države, temveč bi hotel svojo obveznost prenesti na tiste gospodarje, ki so svorniki v njegovi kategoriji in na manjše kmete.

Pred kratkim se je vršil odkup živine in mrsavcev in Hodoši. Orban se je tako priklučil operativcem, ki so odkupovali živino. Začel jim je prikazovati, da je v vasi najbolj napreden kmetovalec, ki izpolnjuje svoje obveznosti do države. Znano pa je, da ni izpolnil 50% svojih obveznosti za l. 1949. Priklučil se je seveda samo zaradi tega, ker je istočasno štivil svoje svornike pri neizpolnjevanju obveznosti do države za l. 1949. Po končanem odkupu je svojim somišljenikom prikazoval svojo aktivnost pri zaščiti kulaštva in njega samega; kljub temu, da v vasi vedó, kako imenovani „ščiti“ interese delovnega ljudstva, se ga večina manjših ljudi boji. Ne upajo odkrito nastopiti na masovnem sestanku proti njemu, ker jim grozi, da bo on pri oblasti dosegel zaščito. Toda ljudska oblast dobro ve, da je imenovani špekulant in največji razdraž zadružništva v vasi.

Tudi pri frontni akciji je bil zelo aktiven. Vse množične organizacije v vasi so se borile, da bi svoj plan dosegle in pokazale, da se tudi same hočejo boriti za izvršitev plana v gozdarstvu. Ko je VOPF sklical masovni sestanek, da bi svojim članom prikazal pomen izpolnitve plana v gozdarstvu, se je tudi on sam udeležil istega. Na masovnem sestanku je aktivistu hotel dokazati, da v KLO-ju Hodoš ni človeka, ki bi šel v frontno brigado. Pri tem delu so mu pomagali tudi ostali njegovi pristaši, ki se dnevno sestajajo z njim. Seveda, ker pa ga poznajo vsi ljudje v vasi, so si mislili, da jih bo pozneje klical na odgovornost, če bodo šli v brigado. Sami vaščani so predlagali, da so vsi pripravljeni iti, če gre še sam. Na to svoje razdiralno delo je bil opozorjen. Ko je videl, da ljudstvo ni za njim in ko je videl, da ljudska oblast ne podpira razdirača in špekulante, se je sam udeležil frontne brigade.

Prikazati je hotel ljudski oblasti, da je res bорец za izgradnjo socializma v vasi in državi, pa je šel v frontno brigado.

V brigadi se je pokazal zelo „aktiven“. Izpolnjeval je svoj dnevni plan, zraven tega je delal tudi drugi plan. Planiral je tudi svoje razdiralno delo, ko se bo vrnil domov. Namreč svoje aktivno delo pred volitvami, ki ga je zamudil med svojimi pomagači... Seveda tudi vsi njegovi plani, izdelani v frontni brigadi, so se le delno izvršili. Vrnil se je v soboto popoldne domov, en dan pred volitvami. Na postaji so ga pričakovali njegovi pristaši, navdušeni, da se je vrnil njihov „vodja“. Pričelo se je aktivno delo med ljudskimi množicami. Zadnji predevec pred volitvami, ko ni mogel dobiti toliko aktivnega kadra, da bi lahko pomagal prepričati vsakega volivca, se je sam odločil. Napovedal je tekmovanje aktivistu, ki je bil v vasi, da je tudi on sam sposoben riskirati eno noč za aktivizacijo volitev. Začel je obiskovati svoje znanke pomoči in jih tudi prepričati da naj volijo tam, kjer bo tudi sam volil. Ker pa dejansko ni mogel zaključiti vseh svojih pristašev in jih obiskati pomoči, je bil tudi aktiven na sam dan volitev. Bil je tudi član volivne komisije, kar mu je prav prišlo.

Za časa volitev je pa pred celotno komisijo pokazal, da je dejansko aktiven član reakcionarne klike v vasi. Vsakemu njegovemu pristašu, ki ga je obiskal že pomoči, je ob času opravljanja državljanske dolžnosti še enkrat povedal, preden je spustil kroglico, če ni mogoče pozbii, kar mu je povedal pred par urami, kako mora voliti. Ko je celotna volivna komisija z zaupniki na čem videla njegovo aktivno delo, so ga postavili pred vrata, čes: razbijač in špekulant ne spada v volivno komisijo, ker je na volišču nagovarjal ljudi, naj volijo v „črno“. Ker je videl, da so ga razkrinkali kot nasprotnika ljudske oblasti in države, je tudi umolknil in šel domov.

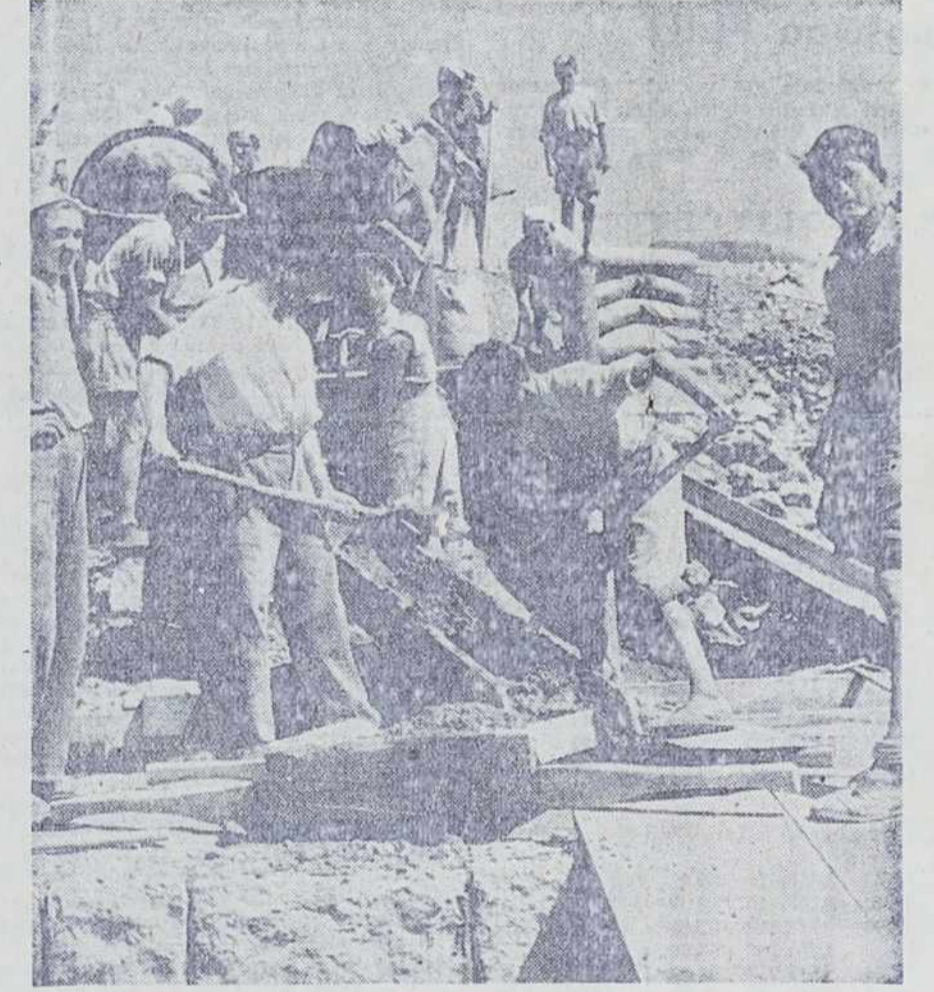
Zaradi tega dela, ki ga je opravljal z vso aktivnostjo v vasi, opozarjamo nanj ljudsko oblast, da bo ona tako aktivna pri izterjevanju zaostankov, ki jih je dolžan državi še za prejšnja leta. Oni pa, ki jih strahuje v vasi naj si ne razbija glave, da bodo pred njim odgovarjali, temveč bo on odgovarjal pred njimi za svoje delo.

„Ostal bom tudi v drugi izmeni“

To je izjava mladinskega aktivca Lutverca, člana mladinskega aktivca Lutverca v okraju Radgona, ki jo je dal pred odhodom v zbirno mesto brigade Murska Sobota dne 31. marca. „Rad delam udarništvo in z veseljem odhajam na akcijo,

pa gleda naše delovno ljudstvo in pričakuje, da zboljšajo obdelovanje zemlje in dajo našemu delovnemu človeku čim več kruha.

Tako so mladinci z železnostjo ugotovili, da ne morejo vsi naenkrat oditi kot so

saj vem, da bom s tem koristil skupnosti, pa tudi sam se bom marsikaj naučil.“

Fudler Ivan je eden najboljših članov mladinskega aktivca, ki mu mladinska organizacija mnogo pomeni. Je discipliniran, med mladino priljubljen, obenem pa veder, vedno nasmejan, pripravljen izvajati naloge, ki jih od njega zahteva njegov aktiv. Pri izvajanju tekmovanja za volitve v Zvezno skupščino, za katero je aktiv napovedal tekmovanje vsem mladinski aktivom v Mariborski oblasti, je bil tudi eden izmed sklepov — izgradnja združnega doma. Fudler Ivan ni bil med zadnjimi. 120 ur, ki jih je v kratkem času — zadnjih 14 dni — izvršil, so dokaz njegove visoke zavesti in predanosti mladinski organizaciji.

Toda Ivan ni sam, prav tako bi lahko isto zapisali za Kolarič Jožeta ali katerega koli mladinskega aktivca, saj njih delo in zavest ne zaostajata za mladim Ivanom. Vprašamo se, odkod toliko predanost, tako zaupanje mladinski organizaciji, saj je hotelo na mladinsko akcijo kar petnajet mladincev iz aktivca. Toda kmalu so skupno z uprevo zadruge uvideli, da je njih skiep nezvedljiv. Čaka jih ogromno dela v zadruzi, ker spoznamo dela zahtevajo največ truda. Na njih

predvideli. Toda rešili so to za njih pe-reče vprašanje. Obveznost bodo izpolnili v tem letu. Res da ne takoj, daj pa bodo v vsaki izmeni nekaj mladincev, tako, da ne bo s tem upelo delo v zadruzi.

Postavilo se je vprašanje, kdo gre prvi. Izbira ni bila lahka, ker je bilo precej dobrovoljcev. Zedinili pa so se, naj grejo najboljši. Tako sta bila izbrana Fudler Ivan in Kolarič Jože. Mladinski aktiv jama je pridedil poslovilni večer.

Mladinca iz Lutverca z veseljem odhajata gradit srce naše države, saj jih je mladinska organizacija vzgojila za dobra, zavedna, predana delovna mladinceva. Pričakujejo, da bosta v šoli mladinske organizacije, na mladinski delovni akciji pridobila mnogo novega znanja. Mladi Ivan si želi, da bi postal traktorist in pričakuje, da bo vreden obiskovalci traktorski tečaj. Potem bo svoji zadruzi še bolj koristil. Jože pa cilja še dalje, rad bi poletel v sinje nebo. Jože in Ivan dobro vesta, da se njih želje lahko uresničijo. Za delovnega, vstojnega človeka te želje niso pr ni se senje, kot so jih nekoč sanjali mladinčinci v stari Jugoslaviji. Nel Njunc urda volja jama je porok, da ce jima bodo želje uresničile. C. V.

V M. Crncih so se najbolj izkazale žene

V predvolivnem tednu je v Mur. Crncih oživelo. Volivci so se večkrat zbrali v zborni sobi KLO ter z velikim zanimanjem sledili govorom okrajnih aktivistov o pomenu volitev in o velikem delu Ljudske skupščine v preteklih štirih letih. Posebno zanimanje so pokazale žene, ki so debatale z aktivisti pozno v noč. Marsikdo se je čutil, da postaja vse tako živahno in navdušeno, kajti lotile je bil ta kraj poln nezadovoljstva. Vaška mladina je na dan pred volitvami pod vodstvom spretnih mladinske evidentičarke KLO pričela krasiti volišče. Z umetnimi rožami in zastavicami so bile okusno obložene skrinjice kandidatov, kakor tudi vhod v volišče. Po končani krasitvi je mladina kljub deževnemu vremenu organizirala velik kres zunaj vasi. Ob sedmi uri zvečer se je ponovno zbrala pred voliščem, odkoder je odšla h kresu. Grobno tišina

mirujoče prirode je prekinila pesem mladine, ki je donela daleč naokrog. Rajanje mladine okrog kresa se je zavleklo pozno v noč.

Ni se še prav svitelo, ko je najbolj zaveden volivec že čakal pred voliščem. Njemu so sledili mnogi drugi. Ob sedmi uri, ko se je odprlo volišče, je bila že velika gneča. Predsednik volivnega odbora je hitro beželi in dajal vsakemu volivcu kroglico. Ura je odbila 7,10, ko je vstopila 91-letna Terezija Rač in vprašala za skrinjico kandidata za zvezni svet in skrinjico liste OF za Svet narodov, kajti sestankov ni obiskovala. Ob 8. uri je bilo oddanih že 177 glasov; manjkalo je še 7 do 100% udeležb. Kdo so ti? Njih imena so že znana od volitev v krajevne ljudske odbore. Namerno so čakali 11. ure in šele takrat prišli voliti.

Predsednik caplja za množicami

Tik ob avstrijski meji v murskosobškem okraju teži vas Korovci. Če pogledaš bežno po vaseh našega Prekmurja, nisi ne opaziš te vase, ki je nekoliko oddaljena od glavne ceste, ki veže našo Goricko z nižinskimi mürskim predelom. V tej vasi živijo pošteni in zavedni državljani, ki izvršujejo svoje dolžnosti do skupnosti. Tako so pri volitvah pokazali svojo državljansko zavednost in zaupanje v naše vodstvo. Že v predvolivnih pripravah so bili živahni, zavedajoč se svoje naloge, živeli na meji, kjer so vedno izpostavljeni raznim sovražnim parolam. Imajo frontno organizacijo, ki je številčno močna. Toda vodstvo je bolj slabo, kajti predsednik, ki bi moral biti na čelu organizacije, se za predvolivne priprave sploh ni zmenil. Na dan volitev pa je bil med zadnjimi volivci. Takega predsednika naj člani takoj zamenjajo in postavijo na njegovo mesto aktivnega člana OF, ki bo res vodil organizacijo. Kljub temu, da je vodstvo frontne organizacije šlo mimo vseh priprav, pa člani Fronte niso pozabili na svojo dolžnost. Nekateri so prišli na volišče že pred 7. uro jutraj. Neke žena je prišla

že ob 6. uri in vprašala, če že lahko voli. Ker volivna komisija še ni odprla volišča, se je vrnila. Toda takoj ob 7. uri je prišla ponovno in izvršila svojo dolžnost. Takih zavednih članic je v Korovcih več. Te se zavedajo enakopravnosti, ki jo imajo v novi Jugoslaviji.

V Korovcih imajo tudi dobro gasilsko organizacijo. Člani gasilskega društva so zelo aktivni pri gasilskem delu, delajo pa tudi na političnem polju. Za volitve so se dobro izkazali s pomočjo mladine so organizirali kresove. Na sestankih so vedno razpravljali o volitvah in volivnih pripravah. Na dan volitve pa so prvi izvršili svojo dolžnost in volili do 8. ure jutraj. Na volišče so prišli skupno. Pred voliščem so imeli zbor, na katerem je poveljnik tov. Gombor poudaril, da so člani društva izpolnili svoje sklepe, ki so si jih zadali; pri volitvah pa naj dokažejo s svojimi glasovi, da so zvesti svojemu narodu in našemu vodstvu. Za njimi so prišli njihovi svojci. Tako je vas Korovci kakor vedno izkazala zaupanje svojem vodstvu. Volitve so zaključili že ob 12.50 uri s 100 odst. udeležbo. M. G.

Krauthakerjeva je prva le pri delitvi blaga

Velika večina ljudi iz Lipovcev je na dan volitev izpolnila svojo državljansko dolžnost in je šla na volitve. Nekateri pa niso šli, ker so mislili, da bo tako boljše. Dobro bo, da pogledamo tiste, ki se niso udeležili volitev, kako oni mislijo. Krauthaker Frančiško so čakali na volišču od jutra do večera, pa le ni prišla. Nekdo je hudobno pripomnil, rekoč: »Kaj pa, če je umrla?« V ponedeljek, ko so delili blago v KZ, so se vsi prepričali, da je rano vstala s postelje in se postavila pred trgovino KZ. Ljudje so jo začudeno gledali, kar je popolnoma umljivo. Pa je nek hudobnež rekel: »Niž se ne čudite, ljudje! Danes je vstala iz groba in bi se hotela zveličati na račun ljudske oblasti in ljudskega dela, ki ga je včeraj zatajila.« Potalo jo je sram in je odšla domov.

Stari žandar se je vračunal

V Tropovcih so volitve potekale dobro. Ljudje so izrazili zaupanje OF. Volil je tov. Miška Kranjca. Točno ob 19.15 je prišel na volišče Vogrničič, bivši jugoslovanski žandar. Seveda je našel volišče zaprto. »Prepozno je, tov. Vogrničič,« je rekla volivna komisija. Šticer ga ta ugotovitev volivne komisije ni začudila, ker je računal z njo. On je namreč prav tako stari nergač, kot je stari in staromisljeni žandar, ki bi se hotel znebiti ljudske oblasti. Mogoče je zamude kriva krajevna komisija, ki je ugotavljala zatajene površine in tov. Vogrničič ima sedaj veliko dela, ker mora namreč dokazati, da je njegova zemlja vsa močvirnata. To mu je tudi uspelo, ker je v svoji pritožbi navedel več svoje močvirnate zemlje, kot jo ima vsa vasa skupaj. Moral pa bo paziti, da se ne zaleje v svoji močvirnati nergavosti.

Mladina Veščice noče zaostajati

Mladinski aktiv Veščica je po številu majhen. Toda na sestanku so sklenili, da kljub temu nočejo zaostajati. Svoje znanje bodo dvigali s študijem. Naredili so precej prostovoljnega dela pri kopanju gramozu za gradnjo gasilskega doma, kjer bodo imeli rdeči kotiček — prostor za razvedrilo. Delajo na fizkulturnem polju, saj je vsa mladina vključena v TD Ledava. Nogometna sekcija je pred kratkim gostovala v Ljutomeru ter zaslužno zmagala. Dobro se razvija šahovska sekcija, ki šteje 18 članov. V to sekcijo se vključuje tudi mladina, ki doslej ni bila v mladinskem aktivu. Na željo šahistov-začetnikov bodo organizirali večerne šahovske tečaje. Tako mladina zapušča postopanje in lenarenje in se zabava s fizkulturnim ter prosvetnim delom. Tekmujejo v čast Oblastne mladinske konference. Tako dokazujejo, da se res razvijajo in zato ne bodo zaostali za drugimi najboljšimi aktivci. F. P.

Kakšen je izid tekmovanja?

V predvolivnih pripravah je bilo po vaseh zelo živahno. Tekmovale so frontne in mladinske organizacije, ponekod tudi gasilci in ostala društva. Tekmovanje se je razvijalo pri vsem delu: v tehničnih in političnih pripravah za volitve, a obenem v gospodarskih akcijah. V tem tekmovalju so se utrjevale organizacije na vasi z rednimi sejmami odborov in pogostimi množičnimi sestanki. Tudi število članov je porostalo.

Kakšen pa je izid tekmovanja? O tem pa v dolnelendavskem okraju zaenkrat še ni pravega pregleda. Pri napovedi tekmovanja je bilo zelo živahno, pri ugotavljanju rezultatov pa zgleda, da se je zataknilo. Treba bo pospešiti evidenco in objaviti rezultate ter najboljše pohvaliti, ker drugače lahko pri pribodnjem tekmovalju dobimo tak odgovor, kot sem enkrat slišal sindikalnega funkcionarja v podružnici: »Zakaj bi delali in tekmovali, saj nas nihče ne pohvali za naše delo in uspehe, niti nas nihče pu kajastra za nedelavnost.«

Nad 300 novih članov OF v lendavskem okraju

V predvolivnem času niso razpravljali le o volitvah, ampak tudi o utrditvi frontnih organizacij. Okrajni odbor OF v Dolnji Lendavi je na zadnjem plenumu pred volitvami sprejel sklep, da bodo v Fronto vključili do 1000 novih članov. K akciji za vključevanje novih članov so pristopili pred februarja.

Nekateri vaški odbori OF so se pokazali zelo delavni in so imeli precej uspeha. V Turnišču so pridobili 34 novih članov, v Hotinji so jih vključili 13, v Odrancih, ki je največja vas v okraju, 21, nadalje so še med najboljšimi

Leto dni dela KUD „France Prešeren“ v Gornji Lendavi

V nedeljo, dne 2. aprila 1950 so se zbrali člani kulturno-umetniškega društva »Dr. France Prešeren« v Gornji Lendavi k rednemu letnemu občnemu zboru, da pregledajo vse dosegene uspehe in neuspehe v svojem dosedanem delu ter sprejmejo načrt in smernice za bodoče delo. Udeležba je bila zelo zadovoljiva, pač pa je bila bolj slaba udeležba ravno od strani mladine.

Društvo je bilo ustanovljeno lansko leto spomladi, ko so bili pripravljene najnujnejši prostori za kulturno-prosvetno delo v združenem domu. Društvo se je ustanovilo na pobudo tov. Beloglavca Vilibalda in Kovača Franca. To društvo ima danes vse možnosti in dobre pogoje, da se lahko razvije na zelo dostojno višino in da vodi vso kulturno-prosvetno delo na tem delu Gorickega.

Iz poročil predsednika, tajnika in blagajnika društva ter ostalih vodij odsekov, kot dramskega, pevskega, folklornega in za domačo obrt, je zelo razvidno uspešno delovanje društva v preteklem letu.

Dramatska skupina je naštudirala tri igre in sicer: Nušičevo »Sumljivo osebo«, s katero je nastopala dvakrat na domačem odru. Z isto je gostovala tudi v Rogasčevih in v Murski Soboti, nadalje Finžgarjevo dramo v treh dejanjih »Razvalina življenja«, s katero je nastopala dvakrat samo na domačem odru, ter Nušičevo »Zalujoči ostali«. S to igro je v tekmovalju za kmečki festival v jeseni 1949 dosegla prvo mesto med vaškimi igalskimi družinami ter gostovala tudi na kmečkem festivalu v Murski Soboti. Igre so bile zelo dobro izvedene, kar so potrdili gledalci s poskanjem ob samih nastopih. V okviru ostalih proslav sta bili predvajani tudi dve enodejanski: »Lovorjev venci« in »Gumba«.

Pevski zbor je v preteklem letu imel več nastopov doma in sicer ob raznih proslavah. Nastopal je tudi na kmečkem festivalu v Murski Soboti, kjer je dosegel prvo mesto. Pevski zbor se bori še precej z začetnimi težavami in z iskanjem pevcev, toda upamo, da se bo zbor počasi dvignil na dostojno višino. Trebalo bo pač več discipline samih pevcev, a vodja zboru bo moral imeti več avtoritete nad samimi pevci.

Društvo ima tudi svoje lastno knjižnico, v kateri je danes čez 360 knjig. Knjižnica je bila ustanovljena, še preden je bilo ustanovljeno samo društvo. Pobudo za isto sta dala tov. Kovač Franc, bivši mladinski sekretar, ter tov. Tomažič Stefa, učiteljica, ki sta pripravila mladinski aktiv, da je ves dobiček ene prireditve v iznosu nad 9000 din odstopil za nabavo knjig in za ustanovitve knjižnice, ki je bila nujno potrebna tej vasi. Ob otvoritvi knjižnice je bila v združenem domu prirejana zelo okusna razstava knjig, ki si jo je ogledalo veliko število ljudi. Razstavo sta organizirala ista tovariša. Knjižnica ima danes 57 rednih čitateljev, predvsem iz vrst mladine, ki so v preteklem letu prebrali nad 500 knjig, kar je zelo lep uspeh za enoletno delovanje te knjižnice. Pomanjkljivost je tudi v tem, da uprava društva in vodja knjižnice niso znali pritegniti tudi starih ljudi k branju knjig, in če upoštevamo še to, da ima knjižnica svojo posebno sobo v združenem domu, kjer so na razpolago skoraj vsi naši dnevniki in ostali časopisi ter revije in ilustracije in tudi radio in je knjižnica odprta vsako nedeljo predpoldne, se pač vidi, da uprava društva ni delala na tem, da bi se krog čitateljev še bolj razširil. To napako

bo moralo društvo v bodočem letu popraviti.

Folklorna skupina je tudi imela več nastopov doma ob raznih proslavah in je dvakrat gostovala v Murski Soboti. Ta skupina se predvsem bori za dobrega vodjo, ker je prejšnji vodja tov. Kantejšev je dal časa odsotna. Sedanja vodja folklornega odseka in tudi uprava društva se bo morala poboriti, da bo v najkrajšem času poslala enega dobrega mladince ali mladinko na folklorni tečaj, ki se bo usposobil za samostojno poučevanje skupine.

Odsek za domačo obrt, ki ga vodi tov. Beloglavca, je priredil v pretekli zimi en tečaj za pletenje cekarjev. Toda tu je razvidno, da je premalo zanimanja za to obrt s strani mladine. Trebalo bo pač več dela med mladino in isto zainteresirati za pletenje cekarjev.

Navedeni uspehi kažejo, da je društvo v svojem enoletnem začetnem delu imelo precej uspehov in neuspehov. Uspehov bi lahko še več imelo, če bi k temu delu znalo pritegniti še več ostalih vaščanov in predvsem mladine. To je ena izmed največjih nalog, katero morajo imeti stal-

no pred očmi člani uprave društva, kajti le s širokim kulturno-prosvetnim delom se bo dvigala socialistična zavest naših kmetov na vasi, ker socializem brez socialističnih ljudi ne more obstajati.

Društvo si je tudi zadalo nalogo oziroma sklep, da bo predvsem stremelo za ideološko vzgojo svojih članov in ostalega prebivalstva, da bo dvigalo kvaliteto svojega dela in da bo stremelo za čimprejšnjo popolno opremitve vseh kulturnih prostorov v združenem domu.

Izvoljen je bil tudi novi odbor, v katerega so bili izvoljeni sledeči najboljši delavci na kulturno-prosvetnem polju v tej vasi: Beloglavca-Vilibaldi, Kovač Franc, Tomažič Stefa, Pen Irma, Flegar Alojz, Železnec Franc, Kolenc Ivan in Ambruž Alojz.

Upamo, da bo društvo v tem letu še bolj razširilo svoje delo in tako krepko zaraščalo na kulturni njivi v socialistični graditvi naše domovine v tretjem letu Titove petletke in tako vsemu svetu dokazalo, da so izmišljene vse laži in klevete Informbiroja, ki jih meče na naše vodstvo, na našo državo in na vse naše delovne ljudi. KF.

Kulturno življenje po prekmurskih vaseh

SOBOŠKI DIJAKI TEKMUJEJO

Oblastni komitet LMS prireja tekmovalje vseh mladinskih kulturno-umetniških društev na področju naše oblasti SKUD »Cvetko Stefan« iz Murske Sobotice sodelujejo v tem tekmovalju. Nastopilo bo z odrsko sekcijo in sicer v Ingolčevim »Kraju« s pevskim zborom in solisti. Naša mladina, ki je v zadnjem času izredno poživala svoje delo v učerju in pri izgraditvi novega gimnazijskega poslopja, za kar je dobila oblastno prehodno zastavico, bo prav tako na ten tekmovalju dokazala, da niso slučajni uspehi njenega dosedanega dela, temveč, da so plod pravilne organizacije. Tudi za otvoritev novega gimnazijskega poslopja pripravlja društvo poseben kulturni program.

V MARTJANCIH BODO USTANOVILI LUTKOVNI ODER

Martjanci Lutkovna sekcija SKUD »Stefan Kovač« iz Murske Sobotice je imela pri nas celovečerno prireditev. Nastop je privabil v dvorano gasilskega doma veliko ljudi, ki so se prav dobro počutili na prireditvi.

Naše izobraževalno umetniško društvo, ki je v kratkem času svojega obstoja že imelo javni nastop, bo tudi ustanovilo lutkovno sekcijo. Za to panogo ljudskoprosvetnega dela ima ugodne pogoje, ker je organizacija AFŽ za časa prireditve Novoletne jelke naredila zelo okusne igrače za martjanske otroke. Te žene bodo lahko mnogo pomagale pri izdelavi lutk za lutkovno gledališče.

PEVCI IZ SOBOTE SO OBISKALI GEDEROVCE...

Gedrovci. Prejšnji teden je pri nas gostoval pevski zbor SKUD »Stefan Kovač« iz Murske Sobotice. Učiteljica osnovne šole je bila premajhna, da bi sprejela vse ljudi, ki so prišli iz Gederovca, Sodišinec in M. Petrovec na koncert. V sobi je bilo nad 200 poslušalcev. Izvajanje pevskega zboru je navdušilo ljudi za naše pesmi in so po končanem programu hoteli slišati še več, čeprav je zbor zapel 15 pesmi. Organizacija prireditve je bila zadovoljiva, kar je velika zasluga tudi šolskega upravitelja. Članice AFŽ so veliko pomagale in so celo pogostile goste iz Sobotice.

O tej priliki smo videli iz razpoložena ljudi, da bi tudi naša vasa lahko ustanovila izobraževalno-umetniško društvo. Nalogo naj bi izvršila organizacija AFŽ, ki je najmočnejša masovna organizacija pri nas. Tudi mi prirejamo prireditve, ki bi z ustanovitvijo društva bile bolj načrtno pripravljene. Upamo, da kar so zmogole ostale vasi okrajja, bodo zmogli tudi Gederovci.

... TIŠINO ...

Tišina. Zbor iz Sobotice nam je preredil včer večer. Razen umetnih in narodnih pesmi nam je zapel tudi delovne in partizanske pesmi. Naše ljudstvo te pesmi rado poslušajo. Želimo si, da bi nas pevski zbor iz Sobotice še večkrat obiskal.

Mi imamo tudi svoje izobraževalno-umetniško društvo, ki pa ni tako aktivno, kot bi lahko bilo. Naš pionirski pevski zbor je n. pr. na okrajnem festivalnem tekmovalju zasedel prvo mesto. Ta zbor bi lahko izpolnil marsikateri program v vasi. Torej so pogoji za to, da se prosvetno delo pri nas pozivi.

Članice AFŽ so po končanem koncertu pogostile pevce.

... IN VIDONCE

Vidonci. Prejšnji petek je pri nas zapel pevski zbor iz Sobotice. Zato, da je naša šola tako daleč od vseh treh vasi in zato ni bilo na koncertu toliko ljudi, kolikor bi jih bilo, če bi bil koncert prirejen po dnevu in sicer v nedeljo. Sicer je bila soba polna šolske in starejše mladine, pa tudi nekaj odraslih se je udeležilo prireditve; toda prostora bi bilo še za več ljudi, ker bi lahko iznesli klopi.

Želimo si, da bi nas zbor še večkrat obiskal in nam preredil nekaj veselih uric.

V TEŠANOVCIH SO GLEDALI IGRO LUTK

Tešanovci. V četrtek je pri nas gostovala lutkovna sekcija iz Murske Sobotice, ki je razvedrila naše vaščane. Program prireditve je bil pisan. Prikazane so nam bile napake naših ljudi, ki dostokrat nasledajo lažnim vestem. Obilo smeja je izzvala agitka za graditev naše ljudske oblasti. Ugajal nam je tudi kuplet Mnenja smo da bi v naši čitalnici tudi mi lahko prirejali take prireditve.

Obisk bi bil še večji, da ni bilo napake. Prireditve bi se namreč morala vršiti že v sredo, ko se je ljudstvo zbralo, pa so Sobocanci zamudili. Zato je v četrtek udeležba bila slabša.

»NOČEMO BITI ZADNJI«

Doslej v Vanča vasi ni obstajal mladinski aktiv. V sled tega mladinci niso sodelovali v javnem vaškem življenju. Postopalji so. Ne iščimo vzrokov, kakaj ta mladina ni našla prave poti in dela. Tega ni mogla, ker ni bila povezana v napredni mladinski organizaciji, ki kaže pot v lepše in srenejše življenje mladega rodu. V predvolivnem času pa je delo masovnih organizacij razgibalo tudi mladino. Zato je mladina Vanča vasi ustanovila svoj mladinski aktiv. Izvolili so si sekretariata z nalogo, da jih vodi k napredku in utrditvi samega aktivna. N ustanovnem sestanku pa so poudarili: »Tudi mi nočemo biti za vami, hočemo se uvrstiti med napredne mladince Jugoslavije! Sprejeli so sklepe za bodoče delo. B. S.

Palko Dolince:

Srečanja s Tonetom Seliškarjem

(Ob njegovi petdesetletnici)

Na Toneta Seliškarja me veže spomin že iz zgodnje mladosti. Prva njegova knjiga, ki sem jo dobil v roke, je bila mladinska povest »Rudi«. Ne vem, če sem se katero knjigo tako strastno prebral kot tisto. Izposodil sem si jo v šolski knjižnici, kjer smo razen kakšnih Kristofov Smidov in Karlov Mayev imeli tudi dela domačih pisateljev. Ta povest mi je tudi ostala najbolj v spominu. To pa zato, ker sem bil zaradi te knjige — tepen.

Imeli smo mladega učitelja, ki nam je ob sobotah delil knjige iz šolske knjižnice. Bil pa je zelo natančen. Še preden v maju leta 1948 na kongresu mladih

vajen čitati. Niso govorile o pomladi in cvetočih poljanah, govorile so o človeku, o tistem našem trpečem človeku, ki se je boril za svoj vsakdanji kruh. Te pesmi so bile polne obtožbe na taktarni družbeni red, ki je male ljudi pritiskal k tlom in jim ni dal živeti. Prvič sem takrat skozi pesniško zbirko Toneta Seliškarja začel spoznavati človeka, njegovo borbo za obstoj in njegovo borbo za lepšo bodočnost.

In od takrat ni izšla nobena Seliškarjeva knjiga, ki bi je ne bil prebral.

Osebnost pa sva se spoznala s Tonetom v maju leta 1948 na kongresu mladih

ti je izročil knjigo, jo je najprej sam prelistal, da je videl, v kakšnem stanju je in ko smo mu knjige vračali, jih je spet skrbno pregledal. Gorje, če je bila katera preveč umazana, ali pa če ji je manjkalo list!

Ko sem si neko soboto izposojeval knjige me je učitelj premeril od nog do glave. Zapisal je moje ime in mi izročil novo knjigo, ki jo še takrat ni nihče bral v razredu. Bila je Seliškarjeva povest »Rudi«.

»Pazi, da knjige ne boš umazal ali raztrgal,« mi je še dejal, ko sem jo spravil v šolsko torbico.

Toda zgodilo se je tako, kot sem najmanj pričakoval.

Ker sem bil takrat pastir, sem vedno nosil knjige na pašo in si z branjem krajišč čas. Tisti popoldan sem knjigo prebral. Tako me je prevzela, da nisem opazil krav, ki so se naveličale paše in šle domov. Ko sem opazil, da mi je živina ušla, sem se spustil v beg za njo. Pred vasio sem jo ujel, toda izgubil sem knjigo. Pozneje sem jo sicer še iskal, toda nisem je našel.

V šolo sem šel s strahom. Bal sem se pogledati učitelju v oči. Če sem bil kaj vprašan, sem odgovarjal zmehdom. Moje misli so bile pri izgubljeni knjigi.

Med odmorom pa me je učitelj poklical k sebi:

»Poznaš to le knjigo?« me je vprašal in pokazal na katero, kjer je ležala vsa umazana od blata moja izgubljena knjiga. Neka deklica iz vasi jo je našla na cesti in jo prinesla v šolo. Sklonil sem glavo in molčal. Učitelj pa me je naglil na klop in mi pošteno naštel s palico.

Takšno je bilo moje prvo srečanje s Tonetom Seliškarjem.

Seliškarjeve knjige pa so bile od takrat moji redni spremljevalci. Bral sem njegovega »Janka in Metko«, »Naslednji bode«, »Hišo brez oken« in »Bratovščino sinjega galeba«. Vse knjige so se mi močno priljubile in bile so prve, ki sem jih namestil v svojo knjižnico.

Njegove pesniške zbirke so mi prišle precej kasno v roke. Bilo je menda v letu 1939. Prva njegova pesniška zbirka, ki sem jo prebral, je bila »Trbovljce«. Marsikatera pesem mi takrat ni bila razumljiva. Šele, ko sem zbirko večkrat prebral, sem začel dojemati lepoto, ki je dihal iz njegovih pesmi. Opazil sem, da to niso takšne pesmi, kot sem jih bil

književnikov v Ljubljani. Bil sem dodeljen v njegov krožek. Brali smo svoja prva dela, on pa nam je prikazoval napake, ki smo jih delali in nam dajal nasvete, kako se jih napak izogibat. Bil je vseskozi resen, toda vedno pripravljen nam pomagati na književnem polju.

»Le nikar obupati, tovariši,« nam je dejal. »Če hočete postati književniki, se morate mnogo učiti, morate poznati človeka, ki ga boste opisovali. Nikakor pa ne smete iti mimo narodnoosvobodilne borbe, ki je izoblikovala novega človeka. Če vam katera stvar ne uspe, nikar ne vržite puške v koruzo. Prvi neuspeh naj vas še bolj podžge v vašem delu. Pišite, učite se in boste uspeli.«

Tako nekako nam je govoril pisatelj Seliškar. Ob koncu nam je še obljubil, da nam bo vedno pomagal, če se bo kateri obrnil na njega. In tovariš Seliškar je to besedo tudi držal. Ko sem ga včasih pozneje obiskal v uredništvu »Delavske enotnosti« in mu prinesel v oceno kakšno črtico, mi je vedno pomagal z raznimi nasveti. Nikdar se ni potožil, da ima preveč dela. Še vesel je bil, če sem ga obiskal.

Takšno so bila moja prva srečanja s pisateljem Tonetom Seliškarjem, ki je 1. aprila t. l. proslavil petdeseto letnico svojega življenja.

O Seliškarju — človeku in pisatelju — pa bi se še dalo mnogo povedati. Bil je vseskozi borec za pravice svojega ljudstva, ki ga je dolgo pritiskal k tlom kapitalistični škorenj. Tone ni obupal nad tem človekom. Veroval je vanj, z njim delal in trpel in z njim šel skozi narodnoosvobodilno borbo v boljše in lepše življenje.

Dosedaj je Tone Seliškar napisal 15 knjig. Po osvobođenju je izdal mladinski roman iz partizanskega življenja »Tovariši,« »Mule«, partizanske povesti za mladino pesniško zbirko »V naročju domovine«, reportaža s pohodov XVIII. divizije »Zmagali bomo!« in prvi del romana »Tržaška cesta«.

Letos pa nam obljublja Tone Seliškar še tri knjige: »Tržaška cesta«, II. del mladinske povesti »Reka pripoveduje« in zgodba za naše najmlajše »Volk Pogoltnik«.

Ob vstopu v drugo polovico stoletja želimo, da bi bila njegova življenjska pot še dolga in plodna, da bi nam povedal še mnogo o našem človeku, ki ga ne pozna nihče bolj kot on.

V Ljutomeru bodo priredili prvomajski okrajni mladinski festival

OK LMS Ljutomer je v toku zadnjega tromesečja dosegel pomembne uspehe na področju kulturno-prosvetnega ter ostalega vzgojnega dela med ljudsko mladino. Uspehi so bili beleženi tudi na področju fizikalne dejavnosti LT, predvsem pa strelstva. Po vseh osnovnih mladinskih organizacijah Ljutomerja je razvito tekmovalje za utrjevanje že obstoječih skupin kulturne dejavnosti, posebno pa za vključevanje novih članov. Da bo mladina ljutomerskega okrajja še več prispevala h kulturno-prosvetnemu razmahu na vasi, predvsem pa po KDZ in da bo organizacija čim svežnejše pričakala 1. maj, delavski praznik, organizira OK LMS Ljutomer dne 1 in 2. maja 1950 v Ljutomeru za Titovim domom prvi okrajni mladinski festival.

FESTIVAL

s sledečim sporedom:

1. maja:

1. ob 8 uri zjutraj zbor vseh aktivov LMS ter posameznih kulturnih skupin;

2. ob 9 uri splošna povelka skozi mesto in nato na Glavnem trgu pozdravni govori;

3. ob 13 uri za Titovim domom pričetek kulturnega programa. Nastopajo:

- igralska skupina,
- pevski zbori,
- folklorna skupina,
- tamburaški zbori,

- recitatorji,
- nastopi orkestra SKUD-a,
- nastopi glasbene šole,
- plezanje na majniška drevesa,
4. ob 19 uri nastopi SKUD-a.

Zatem sledi prosta zabava s plesom.

2. maja:

1. ob 9 uri zjutraj kolesarske tekme z Glavnega trga.

2. ob 9.30 motorne vožnje z Glavnega trga.

3. ob 10 uri nogometna tekma in tekma v odbojki.

4. ob 10 uri tekme najboljših strelcev v streljanju (pri ribniku za Starim trgov).

5. ob 11 uri kasaške tekme.

6. ob 14 uri za Titovim domov fizikalna akademija.

7. ob 19 uri zaključek festivala in podelitev nagrad najboljšim skupinam ter posameznim zmagovalcem.

Zatem sledi vesela ljudsko zabava z godbo in plesom!

Oba dneva za časa trajanja festivala se bodo vršile tekme v streljanju.

K obilni udeležbi vabi

OKRAJNI KOMITET LMS
LJUTOMER

Detela, Deteliči, „Begunka“, ali nekaj o kulturi

Nekje v Prekmurju so hoteli uprizoriti igro »Begunka«, ki jo je napisal dr. Detela. Oglašil se je nepodpisani pisec, ki je skoraj zapretil igralcem, pisatelja pa tako opoval, da je strah in joki! Ne morem si kaj, da bi ne povedal, da je tak način pisanja nekulture. Dolžan sem to povedati prav v Ljudskem glasu, ki doslej ni prinesel takih nekulturnih napadov na slovensko književnost. Dolžan sem to povedati tudi zategadelj, da naši prekmurški ljudje, ki šele začnajo brati, ne bi prišli do prepričanja, kako so se v slovenski kulturi in posebej v književnosti doslej dogajale razne strahote. Dolžan sem to povedati našim prekmurskim ljudem tudi zaradi tega, da ne bi po tej poti zapadli v greh, v kakršnega so nekoč zapadli razni mračnjaki, ko so na podoben način zmerjali Prešerna in Cankarja, dajati seveda ne gre, da bi Detelo vsaj zdaleč postavljali v isto vrsto. In dolžan sem to povedati, ker smo nekoč napadali Kleklo zaradi manj surovega pisanja pa mislim, da nam ni zdržnik na tako nizko stopnjo. Ne, braniti je treba slovensko kulturo pred takimi izpadi.

Jaz mislim, da si bodo naši prekmurški igralci po vaseh ali kjer že, dali dopovedati na lep način, da je »Begunka« slabotno in našemu času neprimerno delce. Danes vendar imamo že mnogo dobrih iger; tiste je treba prikazati našim ljudem. Res se po naših vaseh pojavljajo primeri raznih pokusov nele kvalifiketnih, temveč današnjemu duhu in stremljenju nasprotnih del. Toda to pomeni, da tisti, ki vodi prosvetno delo na vasi, ni kos svoji nalogi. Pa se potem zateka k takemu načinu »odsvetovanja«, po domače rečeno: prepovedim.

Druga stvar je pisatelj Detela. V slovenski književnosti in sploh kulturi ni bogve kako pomembna oseba. Toda

Miško Kranjec

Pismo iz frontne gozdne brigade

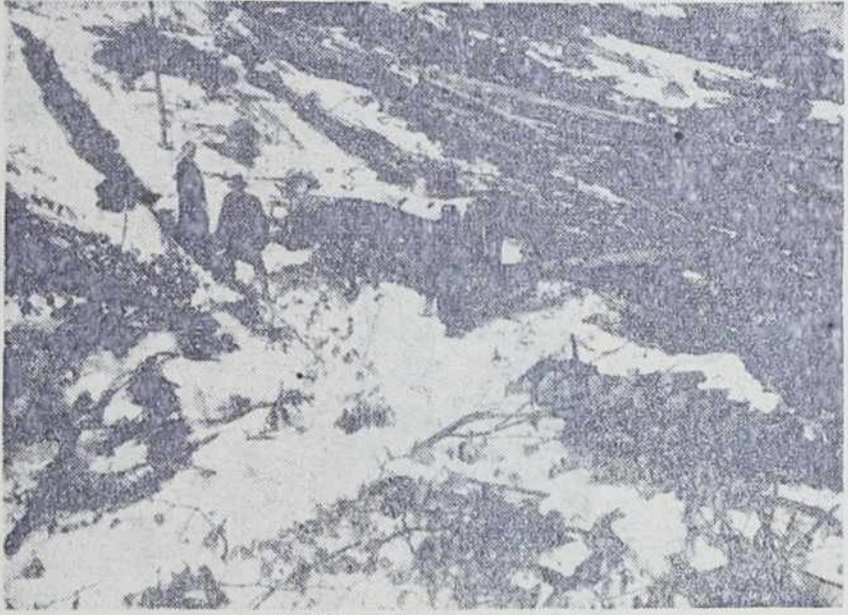
„Pridite za nami“

Odločili smo se, da vam napišemo nekaj iz življenja in dela naše prve letošnje frontne gozdne brigade, ki seka les na Pobjoru.

Delamo visoko v hribih, ki se jih naši Prekmurci branijo. Vsako jutro se odpravimo z veseljem in pesmijo nad smreke na 1500 m visok vrh. Tu vihimo

soboškega okraja. Zato vas pozivamo, da pridete za nami! Tukaj je ogromno bogastvo lesa, ki čaka tudi vaših pridnih rok. Zato se zberite v veliko brigado in pridite za nami, da boste čimveč prispevali v dobro skupnosti in sebi.

Gozdovi tukajšnjih hribov nam ostanejo v trajnem spominu. Tukaj imamo

Izvlačenje lesa iz gozda

sekire in vlečemo žage, da se smreke prevračajo in kotilijo v dolino. Tam čakajo nam pridne roke. Nalagajo jih na vozove in odvažajo na postajo, od tu pa na velike žage in v tovarne. Mnogo lesa pa odpeljejo v pristanišča, kjer ga nalagajo na velike parnike. V zamenjavo za les dovažajo pametni blago, ki ga mi še ne izdelujemo.

Z gozdari se dobro razumemo in nam pomagajo v vsaki zadevi. Posebno smo bili veseli obiska tov. Antona Hrena, pravnika iz Soštanja in njegovih nasvetov, ki nam jih je dal ob tej priložnosti. Oglel si je naše stanovanje in se z nami razgovoril za naše življenje. Hrano imamo dobro in zadostno.

Tovariši frontovci iz Prekmurja! Naša brigada se je ustanovljala s težavo, saj se nas je zbralo komaj 16 iz mursko-

priliko spoznati veliko lesno bogastvo naše domovine. Prebivalci teh krajev ne rabijo niti toliko lesa in drv, kolikor ga lahko pridobe s čiščenjem gozdov. Drevesa se sušijo in mnogo lesa trohni, ker ga nihče ne spravlja v dolino. Bogastvo je ogromno, le pridnih rok primanjkuje, ki bi lahko pripravile dovolj lesa za stroje in drugo blago.

Pozdravljamo naše domače, ki nas mogoče pogrešajo pri delu. Če pa bodo tako prišli, kot delamo mi, bodo za ta kratek čas naše odsotnosti tudi sami zmogli domača dela.

Pozdravljamo tudi vse one, ki so nam pomagali pri odhodu na to težavno pot, ki pa se je spremenila v lepe, vesle in zadovoljne dni.

Člani I. frontne gozdne brigade murskosoboškega okraja.

Delo Ljudske inšpekcije

„Pridi popoldne ...“

Učiteljica iz Kuzme je pred nedavnim prišla po meso na živilsko nakaznico v mesnico v G. Lendavi. Ob 10. uri dopoldne ni našla nikogar v mesnici KZ. Čakati je morala na mesarja, ki je odšel v gostilno, da si malo oddahne; ker ga ni hotelo biti, je stopila k njemu in ga zaprosila, da ji dal meso. Odgovoril je, da ima meso, toda naj pride ponj ob 1. uri popoldne. Tako čakanje nam ni razumljivo. Ali ne bi lažje stopil mesar v mesnico in prekinil svoj odmor ter iz-

dal učiteljici meso, kakor da se ona vrne še enkrat iz Kuzme?

Toda omenjeni mesar je že enkrat prej izjavil, da se ne bo ravnal po okrožnici o prednosti učiteljstva pri preskrbi, ker da baje ta ni podpisana. Okrožnica pa nima namena dajati učiteljem kakšne posebne prednosti, ampak le doseči, da bo učiteljstvu omogočen nemoten pouk na šolah. Zgleda, da se omenjeni mesar za take stvari noče zmeniti.

Nepravilnosti

v trgovskem poslovanju

Pred meseci so izvolili ljudske inšpektorje skoraj v vsaki vasi. Medtem pa so ljudje že pozabili, koga so izvolili in na koga se naj obrnejo, če zasledijo kako nepravilnost. To pa vsled tega, ker ljudska inšpekcija v mnogih vajah ne dela. Če bi bila delavna kot je v G. Lendavi, bi se ljudje radi in z zaupanjem obračali do nje. Če tam opazijo kako napako, iščejo takoj pomoči pri ljudski in-

špekciji. Ta ve, kaj je njena naloga, zato pristopi takoj k delu. Tako je raziskovala in razčistila razne primere nepravilnosti v trgovskem poslovanju. Med drugim je raziskala nepravilnosti v poslovanju Okrajnega magazina, pomankljivosti pri preskrbi mater z dojenčki z mlekom in stvari okrog mesnice KZ v G. Lendavi.

Špekulacijsko, ki naj bi ga popravil. Izgubljene dele pa so šolski otroci in ostali naslednje dni nosili h kovaču. Manjkajo pa še posamezni deli. Tako je iz novega brezhibnega stroja nastala polomija, ki bo stala veliko truda, preden bo stroj zopet uporaben. Za popravilo bo porabljeno veliko delovnega časa in tudi materiala, kar bi vse lahko odpadlo, če bi imeli na ekonomiji v Brezovcih malo več čuta odgovornosti za čuvanje narodne imovine. Navedeni primer ni prvi, temveč je bilo že več podobnih primerov. Kmetje, ki si ogledujejo stroj, se upravičeno zgražajo nad takim delom.

ČAS JE DRAGOCEN

Dogaja se, da morajo ljudje na marsikaj dolgo čakati. Tak primer je bil pri delitvi mleka za dojenčke v Gornji Lendavi. Zbiralnica mleka deli mleko, ki ga prejema od Državnega posestva v Gornji Lendavi. Nerednosti in čakanje na mleko so se dogajale vsled tega, ker je državno posestvo dostavljalo mleko v zbiralnico s kamionom, ki zbira mleko po različnih zbiralnicah. Ta kamion pa im. čuden voznik red. Zato so morale matere čakati od 8. ure pa večih do popoldne.

Ta slučaj je pregleдалa in proučila ljudska inšpekcija v Gornji Lendavi ter pr. dlagala, naj državno posestvo samo dostavlja mleko v zbiralnico, ker ni oddaljeno od nje več kot 500 m. Bilo bi prav, da državno posestvo dobro izkoristi ta kamion in s točnim voznim redom prištedi na prevozu.

Ljudska tehnika

Ljudska tehnika v soboškem okraju se je zadnje čase začela razvijati in je že nekoliko prodira med naše ljudstvo. Tako se je v toku meseca marca ustanovilo 5 klubov Ljudske tehnike, ki delajo po različnih kroških in sekcijah: Klub ljudske tehnike na državnem posestvu Belčinci, državno posestvo v Rakičanu, Državna gimnazija Murska Sobota, Mestna kleparska delavnica in nazadnje v sindikalni podružnici pri železnici. Predvideva se, da se bodo ustanovili klubi tehnike pri naših zadrugah, kjer bo Okrajni odbor Ljudske tehnike nudil vse pomoč za čim višjo tehnično obdelavo zemlje. Na vseh bomo morali biti spoznavati ljudstvo z nalogami in vsebino Ljudske tehnike.

Avto-moto društvo Murska Sobota je priredilo šoferski tečaj, v katerega se je prijavilo 100 tečajnikov. Zaradi tehničnih ovir je nekaj tovaršev izostalo s tečaja. Tečajniki kažejo veliko zanimanje za učenje, ker jim je dana vsa možnost za izobrazbo in spoznavanje motornih vozil. Avto-moto krožki, ki so na terenu, predvsem v Rogoševcih, Gornji Lendavi in Sebeborcih, so že končali s teoretskim tečajem, čakajo samo še na praktično vožnjo z motornimi vozili, katero bodo v naslednjih dneh začeli.

PISEJO NAM IZ GEDEROVCEV

Gederovci. Pri nas smo končali volitve ob pravem času in rezultat volitev v vasi kaže, da naši ljudje odobravajo politiko našega državnega vodstva. Udeležba je bila stodontna, a volitve končane že ob pol dveh popoldne. Politika zavednost ljudstva za zahodni mej postaja enaka zavednost ljudstva s severne meje. Ta zavednost je rezultat uspehov našega državnega vodstva.

Vrsta novih proizvodov v tovarni

»Jedinstvo«

V mladinski tovarni priprav za živ. ško in kemično industrijo »Jedinstvo« v Zagrebu so začeli letos izdelovati nove proizvode — sušilnice za klice koruze, drobnice za koruzo, naprave za izdelke sladkornja, gazometre za kisik in dele naprav za lakiranje žic.

Po letošnjem planu, ki je dvakrat večji kakor lanskoletni, bodo delavci tovarne »Jedinstvo« izdelovali več pomembnih proizvodov. Med drugim bodo začeli proizvajati razne stroje za mlekarstvo. Za kemično industrijo bodo izdelovali aparate za izpraznjevanje, priprave za kondenziranje in kristaliziranje; za industrijo zdravil bodo proizvajali aparate za doziranje.

Šah na vasi

Pred nedavnim so v vasi Črnelavci ustanovili šahovsko sekcijo, ki šteje 18 članov. Priključila se je TD Lendavi. Skoraj vsak večer se zbirajo v zadržnem domu mladinci vedrih obrazov, ki prej niso niti poznali besede »šah«. Vidimo, da je ta kmečka mladina sklenila, da se bo začela v različnih tečajih množično učiti igranje šaha. Izmed ostalih sklepov, je bil na ustanovnem sestanku šahov. sekcije sprejet sklep, da bodo polagali čim večjo pozornost pionirjem, da bodo postali dobri mojstri te borbene igre. V bodoče bomo še poročali o delovanju naše šahovske sekcije. F. F.

Šahovski brzoturnir šahovske sekcije Telovadnega društva Ledave-Črnelavci dne 1. aprila 1950

Table with 12 columns (players) and 12 rows (opponents). Columns are numbered 1-12. Rows list player names and their scores in a grid format.

Sprememba pri označbah potrošniških nakaznic za zagotovljeno preskrbo

Zaradi lažjega evidentiranja izpolnjevanja plana potrošnikov z zagotovljeno preskrbo in glede na osnovno, po kateri si potrošniki pridobijo pravico do zagotovljene preskrbe, so bile izvedene naslednje spremembe v označbah potrošniških nakaznic, tako da se poleg veljavni označ potrošniških nakaznic uvedejo še naslednje nove označbe, in sicer:

- 1. Dijaki industrijskih šol, vojni invalidi in invalidi dela s 70% do 100% invaliditeto, znanstveniki in umetniki, ki so do sedaj prejeli potrošniške nakaznice R-1, bodo prejeli od sedaj naprej potrošniške nakaznice z označbo RS-1.
- 2. Vojni invalidi in invalidi dela od 50% do 60% invaliditete, ki so do sedaj prejeli potrošniške nakaznice R-2, bodo prejeli od sedaj naprej potrošniške nakaznice z označbo RS-2.
- 3. Vojni invalidi in invalidi dela do 50% invaliditete, osebnj upokojenci le rentniki, imetniki rodbinske invalidnine, dijaki stari nad 14 let, redni študenti in duhovniki verskih skupnosti, ki so do sedaj prejeli potrošniške nakaznice

Za dobro izvedbo pomladanske setve

Več pozornosti evidenci

Na okrajnem in krajevnih ljudskih odborih se borijo, da si ustvarijo pregled setvenih površin, kajti brez tega ne bi mogli načrtovati realnega odkupa, niti ne bi bilo mogoče posredovati, če kmetije ne bi izpolnjevali plan setve. Ta pregled je ponekod še zelo slab. Ker KLO niso v stanju, ustvariti sami dober in točen pregled, jim je kmetijsko poverjenstvo poslalo na pomoč svoje ljudi.

Za državni in zadržni sektor je ta pregled še precej dober. Na državnem sektorju so posejali že 60 ha, za setev pa pripravili 150 ha. Na zadržnem sektorju je zasejanega 61 ha, za setev pa pripravljeno 155 ha. Nad privatnim sektorjem pa ni točnega pregleda. Za setev pripravljena zemlja se čeni na okrog 1000 ha, pomladanska setev pa je bila opravljena na okrog 500 ha. Take približne številke pa ne morejo zadovoljevati kmetijsko poverjenstvo na OLO, zato so šli v soboto in nedeljo na teren sami ugotovljati.

Primer slabe evidence je KLO Dobrovnik, ki je poročal da so doslej zasejali le 2 ha površine čeprav bežen pregled pokaže, da je zasejanega več. Podobni primeri slabe evidence so še po nekaterih drugih KLO-jih.

V KOPILJU IN MOTVARJEVCIH SO ODKRILI 99 HEKTAROV ZATAJENIH POVRŠIN

Zaradi zemljiških površin je bilo že mnogo prerekanja in jeze. To se ponavlja ob vsakem planu, pa naj bo plan odkupa ali setve. Da se ne bi godila nikomur krivica, po drugi strani pa, da ne bi nikomur omogočili špekulirati, se je razvila močna akcija za premerjenje zemljišč. Po njihav in travnikih je opaziti ljudi, ki vlečejo verigo ali merijo z navadnim konopcem.

Nekateri gospodarji pa se izgovarjajo: »Tega ni treba, saj tako nimam več zemlje, kot sem rekel,« ali pa: »Niti toliko zemlje nimam, kaj boste merili.«

Tak primer sem doživel v Mali Polani. Po razbitju plana je primanjkovalo 30 arov. Zenska, ki je prišla prijaviti, je odločno trdila, da nimajo več zemlje. Ko ji je to, z okraja rekel, da njeno izjavo ne more kar tako upoštevati, ampak je treba zemljo premeriti, se je upirala, da ni treba.

Nekateri gospodarji nočejo meriti, ker se bojijo, da bi se potem odkrila utajena zemlja. Z merjenjem so odkrili precej skrite zemlje v Kobiliu. Pri vsakem planu je zemlje primanjkovalo. »Ni in ni več

zemlje,« so trdili gospodarji. Ko pa se zemljo premerili, so ugotovili za celih 50 ha več zemlje. Če so pri kom ugotovili zemljo, so mu pripisali, če pa nekdo nim toliko, kot je bilo prej na KLO zabeleženo, so mu na podlagi izmerjene površine brisali. Sedaj ne bo moglo biti več nobenega ugovora, pa tudi nobene krivice, da bi nekdo oddajal za drugega.

Podoben primer je v KLO Motvarjevci, kjer so odkrili 40 ha površine.

Merjenje površin vršijo vsake komisije. Mnogo je odvisno od poštenosti teh ljudi, da ne bodo delali v škodo skupnosti niti lastnika. Ponekod namreč precej zemlje zmanjkuje. Če kateri gospodar res nima toliko zemlje, kot so ga prej obremenjevali, je treba to ugotoviti in upoštevati. Kajti ljudska oblast noče nikogar obremenjevati za tisto, kar nima. Če pa nekdo hoče iz špekulantskih namenov zemljo prikriti, da bo treba pa strogo kaznovati. Zato hodo kontrolni organi morali še pregledati, kako so delale komisije.

ZAHVALA

Oč tragični smrti našega moža in očeta FRANCA KOSA zidarskega mojstra

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili ob britki izgubi, vsem darovalcem vencev in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo Zdrženju obrtnikov za razumevanje in vsestransko pomoč. Tudi lovskim tovarišem hvala za poslovljive besede.

Murska Sobota, dne 3. aprila 1950. Zalujoča družina Kos.

ZAHVALA

Vsem, ki so našo navdve ljubljeno ženo, mamo in staro mamo FLISAR EVO, roj. ČARNI

med dolgo in težko boleznijo obiskali in tolažili, ob prerani smrti z nami sočustvovali, izrekamo našo najlepšo zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo darovalcem mnogih vencev in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Murska Sobota, dne 29. marca 1950. Družina Flisar — Štivan.

OBVESTILO

Ker nekateri podjetja in KLO-ji zelo neredno obračunavajo živilske nakaznice in industrijske točke, ponovno obveščamo, da je rok za predložitev podpisanih spisov potrošnikov obračunov, neizkoriščenih odrezkov pet dni po dvižu nakaznic.

Poostriki bomo kontrolo nad obračunavanjem ter predlagali odgovorne uslužbence, ki ne bodo v redu obračunavali, v kaznovanje.

Narodna banka Murska Sobota.

RAZVELJAVLJAM veljavnost tablice kolesa št. S-23-5360. — Benkič Konrad, Beznovci.

NAPROŠAM POŠTENEGA DRŽAVLJANA, da vrne zamenjani pulover (opekaste barve z vsaki belih račun in začkov) proti nagradi. Pulover je bil zamenjan ob prihliki ceptive otrok dne 7. in 8. marca v ambulanti socialnega zavarovanja v Murski Soboti. Vogričič Lojzka, frizerski salon, Murska Sobota.

RAZGLAS

Opozarjamo vse interese za letni oddih, ki so se prijavili pri svojih sindikalnih podružnicah ter dostavili plane našemu podjetju, da ne moremo prevzeti odgovornosti za realizacijo istih, ker so nam bili dostavljali samo informativno ter smo na podlagi teh ugotovili, da potrebujemo za julij in avgust približno 1000 ležišč, medtem ko jih imamo na razpolago samo 450. Zato ponovno pozivamo vse člane sindikatov, da se prijavijo za letni oddih v aprilu in maju, ker bomo v sezoni sprejemali prvenstveno prosvetne delavce, udarnike in novatorje. — Putnik, Maribor.

VABILO

Obveščamo članstvo ZSJ društva upokojencev LRS, podružnice v Murski Soboti, da se vrši dne 23. aprila 1950 ob 9. uri dopoldne v prostorih osnovne šole v Murski Soboti občni zbor s sledečim dnevnim redom:

- 1. Poročila funkcionarjev upravnega odbora (tajnika, blagajnika).
- 2. Poročilo finančnega nadzorstva (glede razrešnice).
- 3. Predlogi upravnega odbora in članov.
- 4. Diskusije o poročilih in predlogih.
- 5. Sličajnosti.
- 6. Volitve: a) upravnega odbora (najmanj 7 članov in po potrebi namestnikov); b) finančnega nadzorstva (3 članov); c) delegata za redni in izredni občni zbor društva ter njegovega namestnika; d) razsodnikov (predsednika in dva člana — za razsodniške podružnice).

Občni zbor se vrši ob napovedani uri, če je udeležba nad polovico članov; če manj, se občni zbor preloži za pol ure, nato pa se vrši neglede na število članstva.